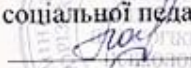
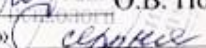

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ДИЗАЙНУ

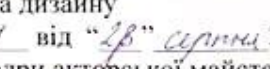
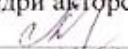
ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
 О.В. Пономаренко
«29» 2019 р.

ЖИВОПИС

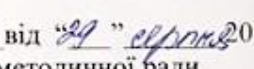

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
спеціальності 022 - «Дизайн»
спеціалізації 022.01 «Графічний дизайн»
освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»

Укладачі: Гресик І.С. – доцент, Бережний І.В. – ст.викладач, Рашевська А.А. - викладач

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри акторської
майстерності та дизайну
Протокол № 1 від «29» 2019 р.
Завідувач кафедри акторської майстерності
та дизайну Г.В. Локарева

(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології
Протокол № 1 від «29» 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціальної педагогіки та
психології

(підпис)

І.В. Козич

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 02 - «Культура і мистецтво»	Нормативна
Розділів – 4		Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки
Загальна кількість годин - 220	Спеціальність: 022 - «Дизайн»	Рік підготовки:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3		3-й
	Спеціалізація 022.01 «Графічний дизайн»	Лабораторні
	Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»	88 год.
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота
		132 год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є:

- навчання студентів засобів, способів і прийомів відображення об'єктивної реальності;
- формування навичок живопису та умінь застосовувати різні техніки та технології виконання;
- освоєння прийомів творчого пошуку в розв'язанні практичних завдань;
- освоєння різних технік виконання, технологій живописних матеріалів;
- розвиток образотворчого мислення, що є необхідним для творчої діяльності в усіх видах образотворчого мистецтва.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Живопис» є оволодіти основами реалістичного та декоративного живопису на базі знань рисунку, технології живописних матеріалів, розвивати особисті, творчі та практичні здібності.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні

Знати:

- основні види і жанри живопису, його виразні засоби;
- основні художні матеріали й обладнання щодо виконання живописних робіт;
- певні терміни і поняття живопису;
- закони і правила побудови живописних зображень;
- основні прийоми роботи з акварельними, гуашевими фарбами.

Уміти:

- розрізняти основні та похідні, теплі та холодні, спектральні, хроматичні, ахроматичні, локальні кольори;
- визначати взаємодію світла і кольору;
- працювати на площині паперу, картону, заґрунтованого полотна у різних техніках живопису різноманітними прийомами;
- виконувати зображення без попереднього малюнка олівцем;
- виконувати короточасні етюди, зарисовки, довготривалі роботи відповідно до поставлених задач;
- аналізувати і передавати засобами образотворчого мистецтва найтипівіші риси предметів і явищ, форму, фактуру, об'єм, колір, положення в просторі тощо;
- компоновати зображення у певному форматі, виявляти здоровий центр композиції;
- складати різні натюрморти на окремі завдання щодо розвитку певних відчуттів, пропорцій, простору, кольору;
- визначати зображальні особливості пейзажу, його різновидів;
- виконувати роботу послідовно від загального до часткового, виявляти акцентовану частину, завершувати роботу проробкою деталей та узагальненням, доводячи її до цілісності та художньої виразності;
- творчо підходити до виконання поставлених задач, об'єктивно та критично оцінювати результати власної роботи та робіт своїх товаришів;
- під час роботи з різними матеріалами дотримуватись правил гігієни та безпеки праці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- Здатність працювати в колективі та команді, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесіональні і культурні розходження;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- Володіння основами академічного живопису та рисунку, прийомами роботи з кольором і колірними композиціями.
- Врахування при розробці художнього задуму особливостей матеріалів і їх формотворчих властивостей.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Живопис» базується на попередніх знаннях дисциплін: «Основи композиції», «Основи кольорознавства», «Рисунок».

3. Програма навчальної дисципліни.

Розділ 1. Основи анатомічного зображення голови людини

Тема 1. Особливості зображення анатомічних форм.

Розуміння великої форми і значення деталі в моделюванні живописного зображення. Виконання живописних етюдів.

Тема 2 Живопис черепа в постановці.

Анатомічні особливості черепа людини. Аналіз та конструктивна побудова. Виконання етюдів в різних положеннях.

Розділ 2. Живопис з натури

Тема 3. Складний натюрморт з анатомічною формою(око).

Анатомічні особливості ока людини. Аналіз та конструктивна побудова. Виконання етюдів в різних положеннях. Аналіз форми і композиційна єдність.

Тема 4. Натюрморт із гіпсовою маскою.

Аналіз форми і кольорова єдність. Послідовність відображення характеру і кольорових особливостей гіпсової маски під час бокового освітлення. Особливості об'ємно-просторового сприйняття і відображення натури.

Розділ 3. Вивчення анатомічних особливостей

Тема 5. Живописне зображення обрубковки.

Вирішення проблем передачі взаємозалежності характеристики обрубковки і особливостей освітлення. Залежність деталізації від композиційного центру зображення. Аналіз форми.

Тема 6. Постановка з екорше.

Вивчення м'язів обличчя людини. Конструктивна побудова. Урахування анатомічних характеристик і особливостей освітлення. Аналіз форми і композиційна єдність.

Розділ 4. Основи живопису гіпсової голови людини

Тема 7. Живопис натюрмрту з гіпсовою головою чоловічої статі.

Єдність типового і особистісного в художньому портретному образі. Шляхи досягнення індивідуальної схожості і передача характеру. Послідовність створення художнього образу.

Тема 8. Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі.

Єдність типового і особистісного в художньому портретному образі. Шляхи досягнення індивідуальної схожості і передача характеру. Послідовність створення художнього образу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі	
		лаб.	сам.роб.		лаб.	сам.роб.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1.						
Тема 1. Особливості зображення анатомічних форм	23	10	13			
Тема 2 Живопис черепа в постановці.	23	10	13			
Розділ 2.						
Тема 3. Складний натюрморт з анатомічною формою(око).	27	11	16			
Тема 4. Натюрморт із гіпсовою маскою.	27	11	16			
Разом за 1 семестр	100	42	58			
Розділ 3.						
Тема 5. Живописне зображення обрубковки.	27	10	17			
Тема 6. Постановка з екорше.	27	10	17			
Розділ 4.						
Тема 7. Живопис натюрморту з гіпсовою головою чоловічої статі.	33	13	20			
Тема 8. Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі.	33	13	20			
Разом за 2 семестр	120	46	74			
Усього годин	220	88	132			

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Виконання начерків голови людини фарбами	10	
2.	Живопис черепа в постановці	10	
3.	Складний натюрморт з анатомічною формою(око)	11	
4.	Натюрморт із гіпсовою маскою	11	

5.	Живописне зображення обрубовки	10	
6.	Постановка з екорше	10	
7.	Живопис натюрморту з гіпсовою головою чоловічої статі	13	
8.	Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі	13	
Разом		88	-

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Копія натюрморту з черепом	13	
2.	Живопис деталей голови (ніс) у натюрморті	13	
3.	Живопис деталей голови (око) у натюрморті	16	
4.	Живопис деталей голови (губи) у натюрморті	16	
5.	Живопис деталей голови (вухо) у натюрморті	17	
6.	Складний натюрморт з частинами обличчя	17	
7.	Тематичний натюрморт в східному стилі	20	
8.	Творчий тематичний натюрморт	20	
Разом		132	-

7. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: *поточного* (перевірка виконання лабораторних робіт) та *підсумкового* (перевірка рівня засвоєння студентами матеріалу навчальної дисципліни).

Поточний контроль виконання лабораторних робіт здійснюють під час проведення лабораторних занять. Він має своєю метою перевірку рівня підготовленості студента. По завершенні роботи над лабораторним завданням, в кінці останнього лабораторного заняття з конкретної теми, у присутності студентів проводиться підсумковий критичний аналіз усього зробленого кожним із них. До уваги беруться композиція, побудова, світлотіньове та тональне вирішення, рівень технічного виконання лабораторної роботи, вправне володіння зображувальним матеріалом. Відтак виставляються бали (оцінка) згідно з рівнем виконання напрацьованого матеріалу (оцінюються образно-художні характеристики, живописна майстерність).

Самостійна робота студента передбачає доопрацювання основного матеріалу лабораторних занять.

Форми звітності: живописні роботи відповідно до тематики лабораторних занять.

1 семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Екзамен	Сума
Поточний контроль 1		Поточний контроль 2		40	100
Лаб. №1	Лаб. №2	Лаб. №3	Лаб. №4		
15	15	15	15		
30		30			

2 семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Екзамен	Сума
Поточний контроль 1		Поточний контроль 2		40	100
Лаб. №5	Лаб. №6	Лаб. №7	Лаб. №8		
15	15	15	15		
30		30			

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю становить 60 балів за практичні вміння. Допуск до підсумкового контролю - 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) становить 40 балів. Екзамен (теоретична частина) – співбесіда з викладачем для перевірки якості засвоєння матеріалу та підсумковий перегляд робіт. Термін виконання: згідно з графіком навчального процесу.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Лабораторні заняття	Критерії оцінювання
15-12 балів Відмінно	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно працює над виконанням лабораторних завдань, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань під час здачі лабораторних робіт та етюдів. Лабораторні завдання виконані на високому рівні.
11-8 балів Добре	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його розкриває під час лабораторних занять; лабораторні завдання виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.
7-4 бали Задовільно	В цілому володіє навчальним матеріалом розкриває його основний зміст під час лабораторних занять, але без глибокого всебічного аналізу, без використання необхідної літератури; ескізи та етюди лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.

3-1 бал Незадовільно	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває його під час лабораторних занять, ескізи та етюди лабораторних завдань виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту лабораторних завдань. Не виконав жодного завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Карр-Гомм С. Путеводитель в мире живописи / пер. с англ. Москва : Издательский дом "Ниола 21-й век", 2003. 256 с.
2. Панксенов Г. И. Живопись. Форма, цвет, изображение : учебное пособие для студентов высших художественных учебных заведений. Москва : Академия, 2007. 184 с.
3. Рац А. П. Основы цветоведения и колористики. Цвет в живописи, архитектуре и дизайне : курс лекций. Москва : МГСУ, 2014. 128 с.

Додаткова:

1. Алленова Е. М. Живопись. Москва : СЛОВО/SLOVO, 2001. 48 с.
2. Энциклопедический словарь. Москва : "ИСКУССТВО", "NOTA BENE", 1999. 527с.
3. Популярная история живописи. Западная Европа / авт.-сост.: Г.В. Дятлева, С.А. Хворостухина, О.В. Семенова. Москва : Вече, 2001. 480 с.
4. Яшухин А. П. Живопись : Учебное пособие для учащихся. Москва : Просвещение, 1985. 286с.

Інформаційні ресурси:

1. Карр-Гомм С. Путеводитель в мире живописи / пер. с англ. Москва : Издательский дом "Ниола 21-й век", 2003. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011248.pdf> (дата звернення 15.10.2019)
2. Панксенов Г. И. Живопись. Форма, цвет, изображение : учеб. пособие для студ. высш. худ. учебных заведений. Москва : Академия, 2007. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039425.pdf> (дата звернення 15.10.2019)
3. Рац А. П. Основы цветоведения и колористики. Цвет в живописи, архитектуре и дизайне : курс лекций. Москва : МГСУ, 2014. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039428.pdf> (дата звернення 15.10.2019)

Погоджено
Навчальний відділ
« 23 » вересня 2019 р.